การศึกษาสภาพการดำเนินงานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคพัทลุง

THE STUDY OF THE OPERATING CONDITIONS IN THE DUAL VOCATIONAL TRAINING OF PHATTHALUNG TECHNICAL COLLEGE

[1]อาทินี บุญวงศ์ และ [2]รุจิราพรรณ คงช่วย

[1]Athinee Boonwong and [2]Rujiirapun Kongchuay

[1]มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา, ประเทศไทย

[1]Songkhla Rajabhat University, Thailand

[1]athinee@ptl.ac.th, [2]rujirapun.ko@skru.ac.th

Received: May 27, 2024; **Revised**: June 29, 2024; **Accepted**: August 30, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการดำเนินงานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคพัทลุง 2) เปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคพัทลุง จำแนกตามสถานภาพ ประสบการณ์ทำงานทวิภาคี และสาขาวิชา 3) รวบรวมปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคพัทลุง ผลการวิจัย พบว่า 1. สภาพการดำเนินงานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคพัทลุง โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2. การเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคพัทลุง ตามความคิดเห็นของครูและผู้แทนสถานประกอบการที่มีประสบการณ์ทำงานทวิภาคีต่างกัน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน สถานภาพและสาขาวิชาที่แตกต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 3. ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคพัทลุง ตามความคิดเห็นของครูและผู้แทนสถาน

---

[1]นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

[2] ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ประกอบการ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดแผนงาน สำรวจความต้องการของตลาดแรงงาน ประชุมหารือในการจัดสรรงบประมาณ ควรปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษา จัดหาสื่อการเรียนการสอนที่เน้นนวัตกรรมในการฝึกอาชีพ ส่งเสริมทักษะให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ สร้างเครือข่ายความร่วมมือทั้งภาครัฐและเอกชนให้มากขึ้น โดยใช้กลยุทธ์เชิงรุกและวางแผนระยะยาว

คำสำคัญ : สภาพการดำเนินงาน, การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี, ผู้แทนสถานประกอบการ

Abstract

The objectives of this independent study were: 1) Study of the operating conditions in the Dual Vocational Training of Phatthalung Technical College, 2) Compare the operating conditions in the Dual Vocational Training of Phatthalung Technical College; classified by status, working experience in the Dual Vocation Training, and program, and 3) Gather problems and solutions to the operating conditions in the Dual Vocational Training of Phatthalung Technical College. The results showed that: 1. The operating conditions in the Dual Vocational Training of Phatthalung Technical College, in both a whole and individual aspects, were at a high level. 2. The comparison of the operating conditions in the Dual Vocational Training of Phatthalung Technical College, according to the opinions of teachers and representatives of the establishments with different working experience in the Dual Vocation Training, was no different in a whole aspect. In different statuses and programs, there were difference in both whole and individual aspects with statistical significance at the level of .001. 3. Problems and solutions of the operating conditions in the Dual Vocational Training of Phatthalung Technical College, according to the opinions of teachers and representatives of the establishments, were found that: school administrators should specify plans, explore the needs of the labor market, have a meeting to discuss the budget allocation, improve and develop the competency courses to meet the vocational qualification standards, provide teaching materials that focus on innovation in training, promote the skills for students to use creativity, and create more networks

in both the public and private sectors using proactive strategies and long-term planning.

Keywords: Operating condition, Dual Vocational Training, Representative of the establishment

บทนำ

แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2579) ของกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศโดยมีเป้าหมายให้สถาบันการศึกษา และหน่วยงานที่จัดการศึกษาผลิตบัณฑิตที่มีความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศเฉพาะด้านในสาขาวิชาที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศเพิ่มขึ้น อัตราการมีงานทำภายใน 1 ปี ของผู้จบอาชีวศึกษาเพิ่มขึ้นร้อยละ 100 สัดส่วนผู้เรียนอาชีวศึกษาต่อสามัญศึกษา 70 : 30 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560: 7) การพัฒนาทุนมนุษย์ทุกช่วงวัยที่ผ่านมาได้มีความพยายามปรับปรุงคุณภาพการศึกษาทุกระดับ การใช้เทคโนโลยีและการพัฒนานวัตกรรมการเรียน รวมถึงการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2565: 121)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดบทบัญญัติไว้ในหมวดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการอาชีวศึกษา ไว้ในหมวด 3 เรื่องของระบบการศึกษา มาตรา 15 การจัดการศึกษามีสามรูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย มาตรา 20 การจัดการอาชีวศึกษา การฝึกอบรมวิชาชีพ ให้จัดในสถานศึกษาของรัฐ สถานศึกษาของเอกชน สถานประกอบการ หรือโดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545: 24-26) สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 ในส่วนที่เป็นการจัดการอาชีวศึกษา หมวด 1 บททั่วไป มาตรา 6 กำหนดให้การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพต้องเป็นการจัดการศึกษาในด้านวิชาชีพที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี (ราชกิจจานุเบกษา, 2551: 3)

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กำหนดนโยบายและจุดเน้นการปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ 2566 โดยมีการกำหนดวิสัยทัศน์ในการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา

สมรรถนะสูงเพื่อการพัฒนาประเทศ ภายใต้แนวคิด ประเทศไทยมั่นคง ร่ำรวย ด้วยมืออาชีวะ การยกระดับอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีเป็นนโยบายเร่งด่วน โดยมุ่งเป้าทวิภาคี ร้อยละ 50 (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2566: 2) การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีเป็นวิธีการจัดการศึกษาวิชาชีพแนวทางหนึ่งที่เกิดจากข้อตกลงระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันกับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ ในเรื่องการจัดหลักสูตรการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล โดยผู้เรียนใช้เวลาส่วนหนึ่งในสถานศึกษาอาชีวศึกษา และเรียนภาคปฏิบัติในสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ โดยเน้นการเรียนรู้สู่การปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาให้มีสมรรถนะด้านวิชาการและด้านวิชาชีพ รวมทั้งคุณธรรม จริยธรรม และกิจนิสัยที่เหมาะสมในการทำงานตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานและสามารถประกอบอาชีพอิสระได้ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2562: 1)

มาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี พ.ศ. 2563 ประกอบด้วย ด้านการบริหารจัดการเป็นการกำหนดยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านการบริหารหลักสูตร เป็นการกำหนดสมรรถนะรายวิชา โดยปรับปรุงรายวิชาเดิมหรือพัฒนารายวิชาใหม่ให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ การจัดการเรียนการสอนและการฝึกอาชีพต้องเป็นไปตามจุดประสงค์สาขาวิชา และมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพของสาขาวิชา ด้านการจัดการเรียนการสอน สถานศึกษาและสถานประกอบการมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยมีการจัดทำแผนการเรียน การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอน การใช้นวัตกรรม การจัดกิจกรรม การจัดทำโครงงานหรือโครงการวิชาชีพ และด้านความร่วมมือ เป็นการมีส่วนร่วมของสถานประกอบการในการบริหารจัดการเครือข่ายที่มีประสิทธิภาพเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และส่งผลไปยังผู้สำเร็จการศึกษาให้มีสมรรถนะวิชาชีพตรงตามความต้องการของสถานประกอบการ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2563: 1)

ในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีวิทยาลัยเทคนิคพัทลุงที่ผ่านมา พบว่า สถานประกอบการในจังหวัดพัทลุงมีจำนวนไม่เพียงพอกับสาขาวิชาที่จัดการเรียนการสอนระบบ ทวิภาคี เนื่องจากสถานประกอบการมีขนาดเล็ก ส่วนใหญ่เป็นธุรกิจครอบครัว ทำให้ขาดความร่วมมือเมื่อวิทยาลัยจัดประชุมเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคี หลักสูตรไม่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ ครูฝึกในสถานประกอบการขาดทักษะด้านการวัดและประเมินผล กล่าวคือ สถานประกอบการให้คะแนนไม่สอดคล้องกับเกณฑ์การให้คะแนน ครูบางสาขาวิชายังยึดติดการจัดการเรียนรู้แบบเดิม (ในระบบ) รวมถึงนโยบายการจัดการศึกษาในระบบ

ทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคพัทลุง ยังไม่เด่นชัด ไม่มีการนำนโยบายจากส่วนกลางมาปฏิบัติอย่างแท้จริง (สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดพัทลุง, 2566: 37)

การดำเนินงานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ทำให้ผู้เรียนได้นำความรู้และทักษะจากการเรียนในสถานศึกษาไปประยุกต์ใช้ในการฝึกอาชีพในสถานประกอบการ สามารถทำงานได้ทันทีเมื่อสำเร็จการศึกษา จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาสภาพการดำเนินงานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคพัทลุง เพื่อเป็นแนวทางแก้ปัญหาการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ โดยผู้สำเร็จการศึกษามีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สมรรถนะหลัก สมรรถนะทั่วไป และสมรรถนะวิชาชีพ ที่ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคพัทลุง

2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคพัทลุง จำแนกตามสถานภาพ ประสบการณ์ทำงานทวิภาคี และสาขาวิชา

3. เพื่อรวบรวมปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคพัทลุง

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการดำเนินงานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคพัทลุง ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ กลุ่มที่ 1 ครูในวิทยาลัยเทคนิคพัทลุง จำนวน 185 คน กลุ่มที่ 2 ผู้แทนสถานประกอบการ ได้แก่ ผู้บริหารสถานประกอบการ ผู้ควบคุมการฝึกและครูฝึก จำนวน 62 คน รวมประชากร จำนวนทั้งสิ้น 247 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประกอบด้วย 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 ครูในวิทยาลัยเทคนิคพัทลุง จำนวน 125 คน กลุ่มที่ 2 ผู้แทนสถานประกอบการ ได้แก่ ผู้บริหารสถานประกอบการ ผู้ควบคุมการฝึกและครูฝึก จำนวน 56 คน รวมกลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งสิ้น 181 คน

โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางคำนวณสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970: 28 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด 2556: 43) จากนั้นสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสถานภาพ โดยเทียบบัญญัติไตรยางศ์ตามสัดส่วนของแต่ละสถานภาพ และสุ่มกลุ่มตัวอย่างในแต่ละสถานภาพด้วยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีจับสลาก

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคพัทลุง เพื่อกำหนดตัวแปรและนิยามศัพท์เฉพาะและสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เสนออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ เพื่อขอคำแนะนำตรวจสอบความถูกต้อง ปรับปรุงแก้ไขให้ตรงกับขอบข่ายและเนื้อหาที่กำหนด นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำมาวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ โดยใช้วิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้องได้ค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) เท่ากับ 0.67-1.00 จำนวน 50 ข้อ นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับครูและผู้แทนสถานประกอบการ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน นำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจให้คะแนนเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient) ปรากฏว่าค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.96

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตามลำดับ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) การหาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และใช้สูตร t-test Independent และใช้สถิติ One-way ANOVA (F-test) หากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe's Method)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพการดำเนินงานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคพัทลุง ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์สภาพการดำเนินงานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคพัทลุง โดยภาพรวมและรายด้าน สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และระดับความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคพัทลุง โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	สภาพการดำเนินงานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคพัทลุง	$\overline{X}$	SD.	ระดับ
1	ด้านการบริหารจัดการ	4.37	0.40	มาก
2	ด้านการบริหารหลักสูตร	4.37	0.44	มาก
3	ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.34	0.49	มาก
4	ด้านความร่วมมือ	4.39	0.45	มาก
	ภาพรวม	**4.37**	**0.42**	**มาก**

จากตารางที่ 1 สภาพการดำเนินงานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคพัทลุง โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ สภาพการดำเนินงานด้านความร่วมมือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการบริหารหลักสูตร และด้านการจัดการเรียนการสอน ตามลำดับ

2. เปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคพัทลุง จำแนกตามสถานภาพ ประสบการณ์ทำงานทวิภาคี และสาขาวิชา แสดงดังตารางที่ 2 - 3 ดังนี้

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคพัทลุง จำแนกตามสถานภาพ โดยภาพรวมและรายด้าน

สภาพการดำเนินงานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคพัทลุง	ครู (n =125)		ผู้แทนสถานประกอบการ (n = 56)		t	p
	$\overline{X}$	SD.	$\overline{X}$	SD.		
1. ด้านการบริหารจัดการ	4.45	.33	4.08	.47	3.99***	.000
2. ด้านการบริหารหลักสูตร	4.45	.40	4.18	.46	3.83***	.000
3. ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.42	.44	4.17	.56	2.88**	.005
4. ด้านความร่วมมือ	4.45	.46	4.26	.41	2.71**	.008
ภาพรวม	**4.44**	**.38**	**4.20**	**.45**	**3.55*** **	**.001**

จากตารางที่ 2 สรุปได้ว่า สภาพการดำเนินงานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคพัทลุง จำแนกตามสถานภาพ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สภาพการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการ และด้านการบริหารหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านความร่วมมือ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคพัทลุง จำแนกตามประสบการณ์ทำงานทวิภาคี โดยภาพรวมและรายด้าน

สภาพการดำเนินงานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคพัทลุง	น้อยกว่า 5 ปี (n = 58)		5 ปีขึ้นไป (n = 123)		t	p
	$\overline{X}$	SD.	$\overline{X}$	SD.		
1. ด้านการบริหารจัดการ	4.40	.40	4.35	.40	0.71	.477
2. ด้านการบริหารหลักสูตร	4.32	.51	4.39	.40	-1.08	.280
3. ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.30	.61	4.36	.43	-.747	.456
4. ด้านความร่วมมือ	4.36	.63	4.41	.34	-.650	.517
ภาพรวม	**4.34**	**.52**	**4.38**	**.36**	**-.508**	**.612**

จากตารางที่ 3 พบว่า สภาพการดำเนินงานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคพัทลุง จำแนกตามประสบการณ์ทำงานทวิภาคี โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า สภาพการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการ ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านความร่วมมือ ไม่แตกต่างกันทุกด้าน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการดำเนินงานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคพัทลุง ผู้วิจัยได้นำผลมาอภิปรายเพื่อสรุปให้ทราบถึงข้อเท็จจริงโดยมีการนำเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาอ้างอิงสนับสนุนตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. สภาพการดำเนินงานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคพัทลุง พบว่า สภาพการดำเนินงานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคพัทลุง โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีเป็นการสร้างแรงจูงใจให้สถานประกอบการที่มีศักยภาพเข้าร่วมจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ส่งเสริมการทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย

ของยุพาวดี ศิริปีริดิ์ (2559: 66-74) ศึกษาการจัดการอาชีวศึกษาระบบ ทวิภาคีในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่า การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

จากผลการวิจัย การศึกษาสภาพการดำเนินงานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคพัทลุง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ภาพรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก ซึ่งสามารถอภิปรายเป็นรายด้าน ดังนี้

1.1 ด้านการบริหารจัดการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงตามข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ สถานศึกษาและสถานประกอบการร่วมกันกำหนดยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สถานศึกษาได้ทำสัญญาการฝึกอาชีพระหว่างผู้เรียนกับสถานประกอบการ และสถานศึกษามีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการฝึกอาชีพร่วมกับสถานประกอบการ ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีการประชุมหารือร่วมกันกับสถานประกอบการ ในการเพิ่มจำนวนผู้เรียนในสายอาชีพเพื่อรองรับตลาดแรงงาน ครูและผู้แทนสถานประกอบการมีการติดตามการวัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกฤติกา ไหวพริบ (2560: 103-105) ศึกษาการบริหารการศึกษาระบบทวิภาคีโรงเรียนป้อมนาคราชสวาทยานนท์ จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า การบริหารการศึกษาระบบทวิภาคีโรงเรียนป้อมนาคราชสวาทยานนท์ จังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการบริหารหลักสูตร เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงตามข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดเรียงลำดับความเหมาะสมของรายวิชาที่ลงทะเบียนเพื่อการฝึกอาชีพ สถานศึกษาได้รับการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการจัดทำหลักสูตรกับสถานประกอบการ และสถานศึกษามีคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีให้กับ ผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอน ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องจากสถานศึกษาและสถานประกอบการร่วมกันพิจารณาจัดทำรายละเอียดของรายวิชาทวิภาคีให้สอดคล้องกับลักษณะงาน และมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนภาพร เหล่าพิชิต (2562: 77) ศึกษาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของการจัดการการศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการจัดการเรียนการสอน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงตามข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ สถานประกอบการมีการอบรมและให้ความรู้กับผู้เรียนในการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์อย่างถูกวิธีก่อนการปฏิบัติงานเสมอ สถานศึกษาและสถาน

ประกอบการมีการสำรวจความพร้อมด้านอาคารสถานที่ เครื่องมือ วัสดุ และอุปกรณ์ในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สถานศึกษาและสถานประกอบการร่วมการจัดประชุมชี้แจงผู้เกี่ยวข้องมีความเข้าใจในการวัดและประเมินผลตรงกัน ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องจากสถานประกอบการมีการปฐมนิเทศผู้เรียนก่อนผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติงาน แนะนำการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างละเอียด โดยมีการประเมินผลที่หลากหลายตามสภาพจริง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุระชัย ลาพิมพ์ (2563: 170-176) ศึกษาการพัฒนาแนวทางการจัดการระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศของวิทยาลัยสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่า สภาพที่พึงประสงค์การจัดการศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศ โดยภาพรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านความร่วมมือ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงตามข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ สถานศึกษาและสถานประกอบการมีการลงนามความร่วมมือกันอย่างเป็นทางการ สถานศึกษาเห็นความสำคัญในการหารือแนวทางความร่วมมือกับสถานประกอบการ และสถานศึกษามีการยกย่องเชิดชูเกียรติให้กับสถานประกอบการอย่างเหมาะสม ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องจากวิทยาลัยเทคนิคพัทลุงได้จัดทำโครงการลงนามข้อตกลงความร่วมมือกับสถานประกอบการ มีการจัดทำเกียรติบัตรเชิดชูเกียรติให้กับผู้แทนสถานประกอบการที่ให้ความร่วมมือในการฝึกอบรมวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิชัย มันจันดา (2561: 87-93) ศึกษาการบริหารการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดพะเยา ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดพะเยา ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา ด้านหลักสูตร ด้านความร่วมมือระหว่างสถานประกอบการกับสถานศึกษา ด้านการวัดและประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบการศึกษาสภาพการดำเนินงานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคพัทลุง จำแนกตามสถานภาพ ประสบการณ์ทำงานทวิภาคี และสาขาวิชา

2.1 จำแนกตามสถานภาพ พบว่า สภาพการดำเนินงานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคพัทลุง จำแนกตามสถานภาพ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า สภาพการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการ และด้านการบริหารหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านความร่วมมือ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องจากครูและผู้แทนสถานประกอบการยังไม่ค่อยมีการแลกเปลี่ยนในการพัฒนาบุคลากรร่วมกันในแต่ละสาขาวิชา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของยุพาวดี

ศิริปีริดิ์ (2559: 66-74) ศึกษาการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่า การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี จำแนกตามสถานภาพที่แตกต่างกัน มีการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

2.2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงานทวิภาคี พบว่า สภาพการดำเนินงานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคพัทลุง จำแนกตามประสบการณ์ทำงานทวิภาคี โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูและผู้แทนสถานประกอบการได้ร่วมประชุมหารือเกี่ยวกับแนวปฏิบัติและการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีอย่างต่อเนื่อง โดยมีการร่วมกันจัดทำแผนการฝึกอาชีพ มีการนิเทศติดตามระหว่างฝึกอาชีพในสถานประกอบการ ทำให้ครูและผู้แทนสถานประกอบการมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุเมธ รินทลึก (2564: 64-69) ศึกษาการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานโดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

2.3 จำแนกตามสาขาวิชา พบว่า สภาพการดำเนินงานการจัดการอาชีวศึกษาระบบ ทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคพัทลุง จำแนกตามสาขาวิชา โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องจากสภาพการดำเนินงานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของแต่ละสาขาวิชามีข้อจำกัดที่แตกต่างกันออกไป ตามข้อตกลงเกี่ยวกับสวัสดิการที่สถานประกอบการจัดให้ผู้เรียนไม่ว่าจะเป็นเบี้ยเลี้ยง ค่าตอบแทน ที่พัก อาหารฟรี บริการรถรับ-ส่ง ชุดเครื่องแบบในการปฏิบัติงาน เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนภาพร เหล่าพิชิต (2562: 97-105) ศึกษาวิจัยการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของการจัดการการศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดสุรินทร์มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

3. ผลการศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคพัทลุง

3.1 ด้านการบริหารจัดการ การบริหารจัดการงบประมาณไม่เพียงพอ ควรมีการจัดทำแผนกลยุทธ์ระยะยาว นักศึกษาต้องการค่าตอบแทนและสวัสดิการ ทำบันทึกข้อตกลงเรื่องค่าตอบแทนและสวัสดิการให้ชัดเจนก่อนฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ทั้งนี้อาจเนื่องจากขาดการมีส่วนร่วมจากภาคีเครือข่ายไม่ว่าจะเป็นชุมชน สถานประกอบการ และภาคเอกชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมบูรณ์ ชดช้อย (2560: 80-84) ศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีระหว่างประเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน วิทยาลัยสารพัดช่างนครศรีธรรมราช สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า มีองค์ประกอบ 6 ขั้นตอน ดังนี้ 1)

ปรับกระบวนทัศน์ 2) การบริหารงานวิชาการ 3) การเตรียมนักศึกษา 4) เครือข่ายความร่วมมือ 5) การบริหารจัดการ และ 6) เพิ่มผลผลิต

3.2 ด้านการบริหารหลักสูตร หลักสูตรบางรายวิชาไม่สอดคล้องกับลักษณะงานในสถานประกอบการ สถานศึกษาและสถานประกอบการประชุมหารือร่วมกันจัดทำหลักสูตร ควรปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานประกอบการไม่ให้ความสำคัญในการจัดทำหลักสูตรร่วมกัน และขาดความต่อเนื่องในการจัดทำหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิชัย มันจันดา (2561: 66-67) ศึกษาการบริหารการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดพะเยา พบว่า ด้านหลักสูตรการสอนในสถานประกอบการไม่สอดคล้องกับแผนฝึกอาชีพ แนวทางแก้ปัญหา คือ ก่อนที่นักเรียนนักศึกษาจะออกฝึกอาชีพควรมีการจัดทำแผนการฝึกก่อนออกฝึกอาชีพและครูนิเทศติดตามผลตามแผนการฝึกอาชีพ

3.3 ด้านการจัดการเรียนการสอน สถานประกอบการในจังหวัดมีจำนวนน้อยที่มีสมรรถนะอาชีพสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา ควรสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีกับจังหวัดอื่น ๆ ผู้เรียนยังขาดการประยุกต์ใช้ในงานอาชีพ ส่งเสริมทักษะให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ ทั้งนี้อาจเนื่องจากครูยังสอนรูปแบบเดิม ๆ ไม่น่าสนใจ ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุมาลี จันทร์ชลอ (2562: 112-115) ศึกษาการจัดการศึกษาในระบบฝึกทวิภาคีในยุค 4.0 ผลการศึกษาพบว่า สถานศึกษาเน้นการเรียนที่สร้างนวัตกรรมในยุค 4.0 สร้างโจทย์นวัตกรรมให้นักเรียนสามารถนำองค์ความรู้มาบูรณาการได้ ให้นักเรียนลงมือทำนำองค์ความรู้ไปแก้ไขปัญหาในสถานประกอบการ

3.4 ด้านความร่วมมือ สถานประกอบการในจังหวัดมีขนาดเล็กและมีจำนวนน้อย ควรคัดเลือกผู้เรียนให้ไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพในต่างจังหวัด การทำความร่วมมือยังมีน้อย ร่วมกันคัดเลือกสถานประกอบการให้มากขึ้น และจัดทำบันทึกความร่วมมือ สถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับกิจกรรมบริการชุมชน สร้างเครือข่ายความร่วมมือทั้งภาครัฐและเอกชนให้มากขึ้น โดยใช้กลยุทธ์เชิงรุก ทั้งนี้อาจเนื่องจากสถานประกอบการมีขนาดเล็ก ส่วนใหญ่เป็นธุรกิจครอบครัว ทำให้ขาดความร่วมมือเมื่อวิทยาลัยจัดประชุมเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคี สอดคล้องกับงานวิจัยของสมพร ชูทอง (2562: 65-68) ศึกษาการพัฒนารูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสู่มาตรฐาน วิทยาลัยการอาชีพกาญจนาภิเษก หนองจอก พบว่า ด้านการติดตามการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและกำาหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบอยู่ในวงจำกัด ขาดการเชื่อมโยงข้อมูลพื้นฐานร่วมกันในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

สภาพการดำเนินงานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคพัทลุง โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ด้านการจัดการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะรายวิชาที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ เน้นการเรียนที่สร้างนวัตกรรมในยุค 4.0 ให้นักเรียนลงมือทำแล้วนำองค์ความรู้ไปแก้ปัญหาในการทำงาน

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579.* กรุงเทพฯ: บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

กฤติกา ไหวพริบ. (2560). *การบริหารการศึกษาระบบทวิภาคีโรงเรียนป้อมนาคราชสวาทยานนท์ จังหวัดสมุทรปราการ.* บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

ธัญญลักษณ์ จีระออน. (2563). *สภาพการดำเนินงานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 กรณีศึกษา วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี.* บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.

นภาพร เหล่าพิชิต. (2562). *การจัดการศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดสุรินทร์.* บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น.* พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพมหานคร: สุริวิยาสาส์น.

ยุพาวดี ศิริปีริดิ์. (2559). *การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี.* บัณฑิตวิทยาลัย : วิทยาลัยสันตพล.

ราชกิจจานุเบกษา. (2551). *พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551.* เล่มที่ 125 ตอนที่ 43 ก, 1.

วิชัย มันจันดา. (2561). *การบริหารการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดพะเยา.* บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยพะเยา.

สมบูรณ์ ชดช้อย. (2560). *แนวทางการพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีระหว่างประเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน วิทยาลัยสารพัดช่างนครศรีธรรมราช สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.* รายงานการศึกษาส่วนบุคคลล หลักสูตรพัฒนา

นักบริหารระดับสูง กระทรวงศึกษาธิการ (นบส.ศธ.) รุ่นที่ 7 สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.

สมพร ชูทอง. (2562). “การพัฒนารูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสู่มาตรฐานวิทยาลัยการอาชีพกาญจนาภิเษกหนองจอก.”*วารสารวิจัยและนวัตกรรม*กรุงเทพฯ. ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2562: สถาบันการอาชีวศึกษา, 10-20.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ปฏิรูปการศึกษา.* กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2562). *หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติการจัดการอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง.* สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา: กระทรวงศึกษาธิการ.

_____. (2563). *มาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี.* ศูนย์อาชีวศึกษาทวิภาคี สำนักความร่วมมือ: กระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2565). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2566-2570).* สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 121-126.

สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดพัทลุง. (2566). *การจัดการศึกษาระบบทวิภาคี.* งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ฝ่ายวิชาการ: วิทยาลัยเทคนิคพัทลุง.

สุมาลี จันทร์ชลอ. (2562). “การจัดการศึกษาในระบบฝึกทวิภาคในยุค 4.0.”*วารสารนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้.* ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2562: วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม, 12-27.

สุเมธ รินทลึก. (2564). “*การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา.*”วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์. ปีที่ 10 ฉบับที่ 3 กรกฎาคม-กันยายน 2564: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 39-53.

สุระชัย ลาพิมพ์. (2563). *การพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศ ของวิทยาลัยสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี.* บัณฑิตวิทยาลัย :มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

Krejcie, Morgan. (1970). *Educational and Psychological Measurement.* New York: Minnisota University.